

АНОТАЦІЯ ДОСВІДУ

Тема досвіду: «Розвиток громадянської компетентності учнів через уроки російської мови, літератури, зарубіжної літератури та в позаурочній діяльності»

Адреса досвіду: Запорізька область, м. Мелітополь, Мелітопольська спеціалізована школа I-III ступенів № 23 Мелітопольської міської ради Запорізької області.

Автор: Поліщук Наталія Борисівна, «спеціаліст вищої категорії», «старший учитель»

Досвід вивчався у 2012-2016 роках, узагальнений у 2017 році.

Актуальність досвіду. На сучасному етапі розвитку української державності необхідна нова молода незаангажована сила, яка буде інтегруватися в суспільство і вести Україну до демократичних європейських цінностей. Такою силою може стати молодь, вихована на ідеалах патріотизму, толерантності, справедливості, поваги до людей інших національностей, тобто людина з громадянською свідомістю. Отже, громадянське виховання школярів, розвиток їхньої громадянської компетентності є актуальними для освітнього середовища нашої країни.

Провідна педагогічна ідея досвіду полягає у тому, щоб допомогти учням визначитися з обранням життєвих пріоритетів, створити умови для свідомої орієнтації учнів в сучасному суспільстві, формувати в них активну громадянську позицію, сприяти включенню школярів до соціально-політичного і економічного життя суспільства.

Об'єкт досвіду: процес розвитку громадянської компетентності учнів.

Предмет досвіду: педагогічні умови розвитку громадянської компетентності учнів на уроках російської мови, зарубіжної літератури та позаурочних заходах.

Мета досвіду: теоретично обґрунтувати на основі аналізу освітніх процесів важливість і актуальність розвитку громадянської компетентності учнів, виявити шляхи формування громадянського виховання.

Науково-теоретичну базу досвіду складають праці Белінського В. Г., Добролюбова М. О., Макаренка А. С., Сухомлинського В. О., Русової С. Ф., Ващенко Г., Вишневського О., Сухомлинської О., Концепція нової української школи; положення про розвиток ключових компетентностей учнів; теорія формування громадянськості; ідея гуманізації і демократизації суспільства.

Новизна та оригінальність досвіду полягає у тому, що розвиток громадянського виховання учнів здійснюється через уроки, позакласні заходи з використанням компоненту виховання демократичної громадянськості і освіти в області прав людини та через тандемне партнерство у рамках Програми міжнародної співпраці.

За інноваційним потенціалом досвід є комбінаторним.

Технологія досвіду реалізується шляхом впровадження в освітній процес моделі формування громадянської компетентності, яка передбачає поєднання компоненту ВДГ/ОПЛ з інтерактивними методами роботи, дискусією, захистом проєктів, технологією критичного мислення, дослідницькою діяльністю на уроках російської мови, літератури, зарубіжної літератури і позакласних заходах.

Результативність та практичне значення досвіду підтверджується позитивною динамікою рівня навченості та громадянської компетентності вихованців, результативністю роботи з філологічно обдарованими учнями, що підтверджується високими показниками участі у предметних олімпіадах, мовно-літературних конкурсах, веб-квестах. Досвід із теми «Розвиток громадянської компетентності учнів через уроки російської мови, літератури, зарубіжної літератури та в позаурочній діяльності» пропонується для використання вчителями загальноосвітніх навчальних закладів.

